SOCIAL KONSEKVENSANALYS

Frölunda Stadsdelsprogram

DIARIENUMMER: 0623/14

Göteborgs Stad

INLEDNING 2
UPPLÄGG OCH METOD FÖR KUNSKAPSINHÄMTNING 2
Vad innebär social konsekvensanalys? 2
Kunskap samlades in genom öppna dialogtillfällen och workshops 3
Dialog vid informationsmöte på Frölunda Kulturhus den 18 mars 2015 4
Dialog på Medborgarkontoret vid Frölunda Torg den 28 april och 18 maj 2015 5
Korta intervjuer under sommaren 2015, *Med nya ögon på Frölunda* 6
RESULTAT 6
Sammanhållen stad 6
Samspel 8
Vardagsliv 11
Identitet 14
Hälsa/säkerhet 18
Bilagor 21

INLEDNING

Stadsbyggnadskontoret gjort en social konsekvensanalys (SKA) och en barnkonsekvensanalys (BKA) som en del av arbetet med ett nytt stadsdelsprogram för Frölunda. Det är analysmetoder som har tagits fram av Göteborgs Stad för att belysa de sociala aspekterna i stadsplaneringen.

Den här sociala konsekvensanalysen är en bilaga till programhandlingen och har påverkat förslaget. Barnkonsekvensanalysen är genomförd av Arkitekturpedagogerna och är även den en bilaga till programhandlingen. Flera andra utredningar och underlag har också legat till grund för förslaget, som är en prioritering av alla intressen och behov.

En utförligare beskrivning av områdets läge i staden går att läsa i programförslaget. Det här dokumentet börjar med en beskrivning av metoden och de dialogtillfällen som stadsbyggnadskontoret har bjudit in allmänheten till. Sedan presenteras resultatet utifrån fem teman: *Sammanhållen stad, Samspel, Vardagsliv, Identitet,* samt *Hälsa och säkerhet*. Varje tema börjar med att sammanfatta de viktigaste frågorna som kommit fram och som bör arbetas vidare med i programarbetet.

Vissa kommentarer om problem i nuläget går inte att förbättra genom programarbetet eller kommande detaljplaner, utan de har istället förts vidare till andra förvaltningar inom staden.

UPPLÄGG OCH METOD FÖR KUNSKAPSINHÄMTNING

Vad innebär social konsekvensanalys?

Den sociala konsekvensanalysen återkommer genom hela planeringsprocessen och omfattar tre faser: inventering av nuläget, målformulering och åtgärdsförslag, samt konsekvenser. Det här underlaget beskriver vad som kommit fram i den första fasen, d.v.s. inventeringen som har gjorts under det första halvåret 2015.

I arbetet med analysen används en kunskapsmatris för att sortera och bearbeta resultatet. Den omfattar fem teman: *Sammanhållen stad, Samspel, Vardagsliv, Identitet,* samt *Hälsa och säkerhet*. I arbetet med matrisen sorterats kunskapen även utifrån fem geografiska nivåer för att täcka in olika skalor från byggnad och plats till region, men den uppdelningen återges inte här.

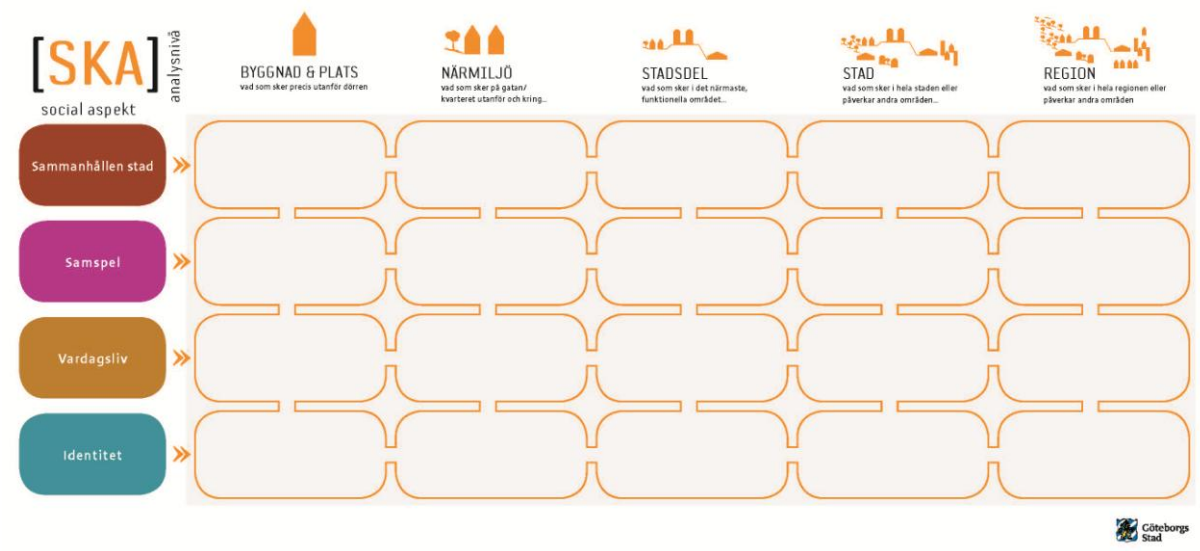

Kunskap samlades in genom öppna dialogtillfällen och workshops

En inventering av nuläget kan ske på många sätt, där en del kan vara att involvera de boende i området i medborgardialoger. Andra kunskapskällor är stadens olika förvaltningar som har yrkesmässig information inom sitt område.

Inom stadsdelsprogram för Frölunda har vi genomfört tre medborgardialoger i form av ”öppet hus”, då intresserade har kunnat komma och prata med handläggare från staden. Kommentarerna från dessa tre tillfällen finns också sammanfattade på en och samma karta. Under sommaren 2015 gjordes även intervjuer på plats i Frölunda genom att ställa frågor till boende i de nyaste bostadsområdena. Upplägget för de här olika dialogtillfällena presenteras utförligare under kommande delrubriker.

Stadsbyggnadskontoret har också tagit fram ett webbaserat dialogverktyg som heter Min Stad (http://minstad.goteborg.se/), där invånare kan gå in och lämna egna förslag på stadsutveckling samt kommentera på andras förslag. De kommentarer som fanns på sidan den 30 juni har använts som underlag i den här inventeringen.

Representanter från stadens olika förvaltningar och fastighetsägare har också deltagit i inventeringen genom en workshop i april 2015, som utgick från SKA/BKA-matrisen. Stadens förvaltningar tog med sig kunskaper om området som grundar sig på bland annat statistik, tidigare erfarenheter av projekt i området och platsbesök. Under workshopen diskuterades konsekvenser för både vuxna och barn.

Parallellt med programarbetet har Göteborgs Stad påbörjat arbete med fem detaljplaner i området, som ingår i Jubileumssatsningen för bostäder. I arbetet med dessa detaljplaner har det också genomförts SKA/BKA-analyser och dialog, men det ingår inte detta dokument som

enbart handlar om programarbetet. Detaljplanerna har tagit del av materialet från programarbetets dialoger.

Dialog vid informationsmöte på Frölunda Kulturhus den 18 mars 2015

Upplägg

Syftet med informationsmötet var att berätta om det påbörjade programarbetet och fånga in tidiga frågor och synpunkter. Informationsmötet hölls i Frölunda Kulturhus vid två tider den 18 mars och samma information gavs vid båda tiderna.

Efter en presentation och frågestund fick deltagarna möjlighet att delta i en inventeringsövning med en karta över området där de fick markera hur olika platser fungerar idag. En gul markering på kartan betyder att platsen är bra i dagsläget och en blå markering betyder att något kan förbättras. Kommentarer kunde också lämnas på lappar i samma färger.

Deltagare

Vid första tillfället kl 15:00 kom det runt 145-150 besökare och vid andra tillfället kl 18:00 kom det runt 45 besökare. Alla deltog inte i kartövningen, utan valde istället att lämna lokalen efter frågestunden. De som var intresserade av att engagera sig i kommande dialogarbete kunde också skriva upp sig på en e-postlista. Vi fick in 35 e-postadresser.

Uppskattningsvis var medelåldern hög bland besökarna, särskilt vid det första tillfället. Inom progrområdet bor det många äldre, så på det viset lockades en stor målgrupp. Samtidigt verkade det som att merparten av besökarna hade svensk kulturell och etnisk tillhörighet. I området bor också många med annan kulturell och etnisk tillhörighet, så därför är besökarna inte särskilt representativa för hela områdets befolkning.

Inbjudan

Inbjudan gick ut genom en annons i Tidningen Väster, information på stadsdelsförvaltningens hemsida och Medborgarkontoret vid Frölunda Torg. Utöver det spreds inbjudan i Facebook-gruppen Västra Frölunda med nästan 4800 medlemmar och med affischer på Kulturhuset, lekplatsen Positivet, Familjehuset Trädet, samt Althallen. Tidningen Väster skrev också en artikel om programarbetet där informationsmötet omnämndes redan på framsidan, något som säkert bidrog till att locka folk.

Dialog på Medborgarkontoret vid Frölunda Torg den 28 april och 18 maj 2015

Upplägg

Det var även dialogtillfällen på medborgarkontoret vid Frölunda Torg två gånger under våren 2015, den 28 april och 18 maj. Syftet med dessa dialogtillfällen var att fånga upp åsikter och tankar om hur programområdet fungerar idag, framförallt från personer som inte aktivt söker sig till dialogträffar, informationsmöten och samrådsträffar. Därför stod vi på medborgarkontoret för att fånga upp de som rör sig där av olika anledningar.

Vi hade ”öppet hus” klockan 16-18 vid båda tillfällena och det fanns alltså möjlighet att komma förbi när som helst under den utsatta tiden. Stadsbyggnadskontoret hade två representanter på plats vid båda tillfällena.

Upplägget liknade dialogen på informationsmötet den 18 mars. Vi hade med oss en karta över området där deltagarna kunde markera och kommentera platser med klistermärken och lappar. Vid informationsmötet hade vi frågat om platser som fungerade bra idag och platser som behövde förbättras, och vid medborgarkontoret behöll vi dessa frågor och lade dessutom till möjligheten att märka ut mötesplatser och målpunkter.

Deltagare

Sammanlagt deltog tio vuxna (sju kvinnor och två män) och ett barn i dialogerna. Merparten av de som kom hade frågor om vad som skulle hända i området, som sedan ledde in på samtal om vad de tyckte. I flera fall berättade deltagarna för oss vad de ville framföra och ville att vi skulle skriva ner det på lapparna istället för att de skrev själva. Vi bekräftade vad vi skrev ner med dem, men det är ändå inte deltagarnas egna formuleringar.

Det visade sig att det inte kom särskilt många till medborgarkontoret när vi var där, så det var svårt att fånga förbipasserande. Sju av de vuxna som deltog i dialogen kom enbart för inventeringen, medan tre vuxna och ett barn passerade och blev tillfrågade att delta. Det var också svårt att fånga upp spontana tankar av de förbipasserande som inte tänkt särskilt mycket över Frölundas utveckling. De som kom dit enkom för att delta i dialogen hade fler åsikter.

Inbjudan

Eftersom syftet främst var att fånga upp förbipasserande hade vi inte gått ut med någon omfattande inbjudan. Det satt uppe affischer på medborgarkontoret och personalen var bekanta med syftet så att de kunde tipsa besökare. Personalen på medborgarkontoret hade också spridit affischen med inbjudan till biblioteket och föreningar genom sitt informationsutskick. Utöver det så hade vi mejlat till de personer som skrev upp sig på intresselistan för dialog vid informationsmötet 18 mars.

Korta intervjuer under sommaren 2015, *Med nya ögon på Frölunda*

Många av projekten som genomförts i Frölunda tidigare har involverat medborgarna på olika sätt, men det följs inte alltid upp hur det faktiskt blev för de som sedan flyttade in. Det är inte säkert att de som redan bor i området och de som flyttar in upplever det på samma sätt.

Syftet med denna kunskapsinhämtning var att lära sig om hur de som bor i de nyaste bostadsområdena i Frölunda uppfattar området. Här ingår Marconi Park, Slottsberget, Punkthusen vid Dragspelsgatorna och Äppelträdgården. Detta har skett genom spontana utfrågningar av boende som rört sig i de berörda områdena, totalt trettio korta intervjuer. I vissa intervjuer var det fler än en som deltog, till exempel en familj eller ett par kompisar.

De korta frågor som deltagarna fick svara på var:

? Varför flyttade du hit?

+ Vad tycker du är bra med området?

- Vad är mindre bra med området?

RESULTAT

Sammanhållen stad

Detta tema handlar om att överbrygga fysiska, sociala och mentala barriärer och att skapa en stad för alla. Hur kan samband och kopplingar stärkas? Hur kan barriärer undvikas och överbryggas? Hur kan en innehållsmässig variation och blandning skapas?

Göteborg är idag i många avseenden en segregerad stad. Stadsdelarna skiljer sig starkt åt i fråga om ekonomiska, sociala och kulturella förhållanden och tendensen är att klyftorna ökar. Denna utveckling är varken bra för enskilda individer eller för samhället i stort.

De viktigaste frågorna

- Bygg ihop området genom att arbeta med de stora mellanrum som skapats av trafikseparering och som utgör barriärer idag
- Jobba med utformningen av tunnlarna under Västerleden för att minska dagens barriäreffekt
- Fortsätta skapa olika upplåtelseformer för blandning, särskilt i mindre skala.

- Idag är det blandade upplåtelseformer sett till hela stadsdelen, men ej i enskilda bostadsområden.
- Boende i nybyggda områden uppskattar blandade upplåtelseformer.

Öppna dialogtillfällen

- Vid de öppna dialogtillfällena kom det fram ett par klagomål på den asfalterade gångvägen från Gånglåten till dammen i Ruddalen. Asfalten har blivit sprucken och är inte framkomlig med barnvagn eller för rörelsehindrade, vilket skapar en barriär.
- Klagomål på hål och gropar i gatan på Mandolingatan 43-47.
- Önskemål om att förbättra cykelvägar till havet och att förbättra Säröbanan för cyklister
- En person pratade om att kopplingen mellan Slottsberget och Kulturhuset behövde förbättras, att det är som en återvändsgata på baksidan av Kulturhuset idag.
- En annan aspekt som kom upp är att det behövs fler och billiga bostäder, inte bara dyra ombyggnader.

Boende i nybyggda områden

- Flera boende i Marconi Park, Äppelträdgården och på Slottsberget lyfter fram att kollektivtrafiken är bra, det är enkelt att ta sig in till centrum och det går att ta sig nästan överallt utan bil. Någon säger att de egentligen inte skulle behöva bil, men det är svårt att vänja sig av med.
- En boende på Slottsberget lyfter fram en barriär: att det är en lång omväg att ta sig till Ruddalen för de som bor längst in på Kornettgatan.
- Två barn i sjuårsåldern som bor i Marconi Park säger att det är skönt att få cykla omkring själv i området, men några barn i 5-6 årsåldern som bor i Äppelträdgården säger att de inte får gå för långt bort eftersom de större barnen kör fort med sina mopeder, vilket också är en barriäreffekt.
- Två föräldrar i Marconi Park pratar om alkisarna på kullen och säger att de är trevliga och att brukar hälsa på dem tillsammans med sina barn. En förälder vill att barnet ska känna att de delar samma stad, att det inte är ”vi och dem”. Samma förälder menar också att det är bra för barnet att växa upp i ett mångkulturellt område och i en blandning av hyresrätter, bostadsrätter och radhus.
- En av de boende vid Marconi Park tycker att det är höga hyror i hyresrätterna.

Min stad

- Skulle vilja ha bättre kollektivtrafik mellan Frölunda och Mölndalsvägen - några direktbussar (snabb-bussar).

Förvaltningar och fastighetsägare

- Den goda tillgången till kollektivtrafiken vid Frölunda torg är en stor kvalitet. Vad vi betraktar som stad har utvecklats – Frölunda är inte längre långt borta. Det gäller både utbudet och inställningen. Deltagarna hade dock olika syn på om det tar lång tid att åka till Frölunda eller inte.

- Det kommer besökare hit och det finns många funktioner i området: handel och idrott, is och bad. Därför är det en integrerande plats.

- Frölunda torg är en knutpunkt även för långväga trafik, det gör att det är en viktig del av staden.

- Västerleden utgör en barriär.

- Trafikseparerade bostadsområden skapar barriärer och gör att vi har stora mellanrum att arbeta med i programmet. Det är stora skalor i området – högt, långt eller båda, och de stora avstånden kan skapa barriärer. Avstånden kan också vara en kvalitet för invånarna eftersom det finns grönområden i mellanrummen.

- Frölunda är en stadsdel där det finns stora sociala och klassmässiga skillnader inom programområdet. Skillnaderna syns till exempel i skolan, där nästan ingen går från Flatåsskolan till högstadium i Frölundaskolan. Elevunderlaget i de olika skolorna är väldigt olika idag, och många barn i upptagningsområdet går i andra skolor. Barnen kan också prata om hyresrätter som ombildats till bostadsrätter: ”Vi äger vår lägenhet” talas om med stolthet, men det kan också skapa motsättningar.

Samspel

Detta tema handlar om att skapa förutsättningar för möten och kontakter mellan människor. En befolkad stadsmiljö upplevs ofta tryggare. Välintegrerade och samlande platser och stråk skapar flöden av gående. Tydliga platser i det offentliga rummet inbjuder till användning och gör det lättare att orientera sig i staden.

De viktigaste frågorna

- Bevara identifierade ”guldkorn” och mötesplatser idag:

  - Picknickplats i Ruddalen
  - Grillplats och pulkabacke vid Gånglåten
  - Grönområdet på berget mellan Dragspelsgatorna och småhusområdet i Järnbrott är uppskattat bland barn och hundägare
- Utpekade målpunkter/mötesplatser idag som kan utvecklas:
  - Radiotorget
  - Rundradioparken
- Jobba med dialog om specifika mötesplatser

Öppna dialogtillfällen

I dialogen har deltagarna diskuterat både kända och mindre kända mötesplatser:

- Vid Radiotorget finns Forumhuset som beskrivs som en viktig mötesplats, och olika funktioner som fiskaffär, paketutlämning och konditori med goda semlor.
- Både Kulturhuset och lekplatsen Rundradioparken beskrivs som mötesplatser
- Ruddalen är en mötesplats för olika idrotter, t ex bandy. En deltagare lyfter upp att bandyklubben vill ha tak.
- I Ruddalen finns det en bra picknickplats i solen bredvid idrottsplanerna, den beskrivs som exempel på en slags plats som det är ont om annars.
- Önskemål om att förbättra tillgänglighet till fornlämningar i Ruddalen genom skyltning och samarbete med stadsmuseet.
- Vid Gånglåten finns det en uppskattad grillplats som beskrivs som en lunga, med önskemål om att förbättras eftersom den är lite undanskymd. I närheten av grillplatsen finns även en bra pulkabacke på vintern.
- Vid den gamla byvägen finns det en äldre husgrund som någon tycker skulle passa som stadsodling.
- Önskemål om fler mötesplatser där både äldre o yngre möts – skulle kunna ha verksamhetslokal vid Frölunda Torg. Se t ex ”Cykla utan ålder” på Facebook.

- Barn & unga behöver fler mötesplatser, det räcker inte med det som finns i tex Tynnered.
- Mötesplats med gratis kläder vid Opaltorget en bit utanför programområdet är ett uppskattat initiativ, det önskas på fler ställen.

Boende i nybyggda områden

- En boende i Marconi Park tycker att det är tråkigt att Radiotorget tappat så mycket butiker sedan hon var barn och bodde här. Hon säger att Frölunda Torg visserligen har allt, med det är trångt och ocharmigt och känns mer som att det är för folk utifrån.
- De två barnen som bor i Marconi Park säger att det är nära till kompisar och nära till många olika lekplatser. Några vuxna boende i Marconi park diskuterar också Rundradioparken (”den lilla parken med karusellen”). En menar att det hade varit bra med fler bänkar i parken, medan en annan tycker att parken inte är så viktig eftersom det finns många andra parker i närheten, så den hade kunnat vara mindre och ge plats åt fler parkeringar.
- En boende på Slottsberget lyfter fram biblioteket som en fin och trevlig plats, och att det finns bra utbud av shopping på Frölunda Torg.
- En ung vuxen som bor med sina föräldrar i Äppelträdgården lyfter fram att det finns aktiviteter vid 1200 kvadrat och parken.
- I Äppelträdgården säger både vuxna och barnen själva att gatan och andra platser mellan husen är mötesplatser för lek, t ex cykel och kickboard. Två barn säger att de har massa kompisar i bostadsområdet.

Min stad

- Rundradioparken: Här finns en dam utan vatten vid lekplatsen - fyll den så blir det en samlingsplats på sommaren.
- Förslag på en rolig, stor och kreativ lekplats för alla åldrar på parkeringen vid Dragspelsgatorna och Kommandobryggorna.
- Förslag att bygga ”Frölunda Torg-hallen” för sport.
- Bygg ishallen vid Ruddalens idrottsanläggning istället och bygg hus här.
- Ruddalen: Trevligt och roligt ställe för t ex picknick eller njuta av naturen.
- Vid dammen i ruddalen: Rensa upp i Slottsbergs mosse + fler ytor att sitta och njuta på med bänkar och bord

Förvaltningar och fastighetsägare

- Det finns utbud och mötesplatser för många olika åldrar idag. Det finns en blandning av målgrupper i området, vilket ger förutsättningar att fortsätta skapa ett varierat utbud av olika butiker, verksamheter och mötesplatser.
- Frölunda torg är en mötesplats där folk samlas även innan affärerna öppnar.
- Det finns utflyktsmål i området som lockar från andra delar av staden, t ex Ruddalen, simhallen och ishallen.
- Det är skillnad på de olika lokala torgen Radiotorget och Axel Dahlströms torg – det finns inget bibliotek eller annan liknande mötesplats vid Radiotorget (förutom Forumhuset). Axel Dahlströms torg har också en spårvagnshållplats, så det är fler människor där.
- Det har skett förändringar i vissa parkers funktion som mötesplats de senaste åren: Spinettparken är inte bemannad längre och vid Rundradioparken är parkstugan riven.
- Utvecklingsbehov av enskilda platser är mer fråga för dialog med boende. Det är bra med en medveten strategi för att få till mötesplatser, t ex frivilligcentral eller familjehus.
- Mer underlag behövs för att veta vilka mötesplatser som tonåringar använder på fritiden och uppskattar – det blir en fråga som skickas med till barnkonsekvens-analysen och åttondeklasserna på Frölundaskolan.

Vardagsliv

Ett vardagslivsperspektiv innebär att människors vardagliga rutiner och aktiviteter blir utgångspunkt för planeringen. Många behov är gemensamma för oss alla, men på vissa sätt är vi också olika. Planeringen bör därför utgå ifrån hur den fysiska strukturen skapar förutsättningar för ett praktiskt vardagsliv – i relation till hur den sociala strukturen påverkar användningen av staden.

De viktigaste frågorna

- Det är uppskattat med gång- och cykelavstånd, men gång- och cykelvägarna kan utvecklas.
- Jobba vidare med kopplingar i området och tillgänglighet
- Jobba vidare med trygghet kvällstid och natt
- Flera boende pratar om att parkeringen behövs

- Önskemål om att få närmare till matbutik för boende i Gånglåten / förslag på matbutik i Grimmered
- Behov av skola/förskola i framtiden

Öppna dialogtillfällen

- Bättre tillgänglighet för rollator efterfrågas runt Slottsberget och till dammen i Ruddalen.
- Önskemål om att förbättra gångvägar i Ruddalen med bättre belysning
- Det finns ett behov av hundrastgårdar – men det får ej vara på djurkyrkogården!
- Mataffär behövs i Grimmered, på promenadavstånd från Gånglåten och Rud.
- Man kan gå till allt! Vi har bott här längre än vi tänkte.
- Önskemål om att bygga fler bostäder nära torget, eftersom det är nära till affärer och familj då.
- En person föredrar att handla mat vid Smycketorget än Frölunda Torg eftersom det är lugnare där.
- En person tycker att parkering vid spårvagnshållplatsen Musikvägen behövs, den bör bara rustas upp.

Boende i nybyggda områden

- Många säger att det är positivt med gång- och cykelavstånd, det är nära till handel och service som de behöver och till kollektivtrafiken. Flera pratar också om att de ofta tar promenader i området och att det känns tryggt dagtid.
- Ett par boende på Slottsberget tycker att det känns otryggt att gå utanför området efter skymning eller tidigt på morgonen, t ex för att gå till spårvagnshållplatsen.
- Många säger att de ofta åker kollektivt och inte har behov av bil eller körkort, men en person pratar specifikt om att bilen behövs för att allt ska fungera i vardagen. Då skapar utvecklingen av Dag Hammarsköldsleden oro för att framkomligheten med bil ska bli sämre och mer information om nya projekt efterfrågas.
- Vid Marconi park är det en boende som upplever trafiksituationen i området negativt. Det kommer mycket bilar till Marconihallen och Heid-hallen, och de parkerar längs lokalgatorna i brist på P-platser. Det körts fort på den trånga gatan.

- En person tycker att det är negativt med mycket trafik när man ska handla vid ICA Kvantum Frölunda.
- Flera föräldrar säger att det finns gott om ställen att leka på för barnen och att det är lekplatser överallt.
- Ett par olika föräldrar pratar om att barnomsorgen är bra för förskolebarnen, medan en förälder tycker att det är för stora klasser för deras äldsta barn som börjat skolan. En annan förälder är också orolig för att de har hört rykten om att Frölundaskolan inte är så bra.
- En ung vuxen som bor hemma hos sina föräldrar i Äppelträdgården pratar om att det är många småbarn i området och då går det inte att spela hög musik på kvällen.

Specifika frågor om utbyggnadstiden och tekniska detaljer i husen:

- Vid Slottsberget säger en person säger att det är tråkigt att arbetet med uppfarterna har varit halvfärdigt länge. Någon tycker att det är användbart med de inglasade balkongerna, och någon annan tycker att det ser ofärdigt ut med betongdetaljer i taket på uteplatserna.
- Flera menar att det är fina lägenheter vid Dragspelsgatorna med hög standard och ett väldigt välskött område, medan en boende tycker att gemensamhetsytorna inte sköts lika bra av alla. Det har också varit en del tekniska problem i huset med hissen och belysningen.
- Flera boende i Äppelträdgården tycker att det är synd att de kommande etapperna har dröjt så länge och att det är tråkigt med sly och parkeringar istället för hus som grannar. Husen är fina, bra design och bra ljus.

Min stad

- Ställ upp Styr och ställ på fler platser, bl a Frölunda och Näset.
- En person vill köra bil i Ruddalen.

Förvaltningar och fastighetsägare

- Det är gång och cykelavstånd till i princip allt och det går bra att leva utan bil i området. Närhet för äldre till vårdcentral. Nära till kultur och fritid. Grönområden. Nära till havet.

- I barnomsorgen finns det inga köer idag, utan mer lokaler än som används och det saknas resurser att öppna fler. Uppe i Högsbo och Flatås är det lite svårare att få plats.
- Frölunda torg är inte ett köpcentrum utanför stan – det är i stan.
- Trafikseparering kan vara både styrka och kvalitet.
- Många små torg kan bidra till nära service – det lätt att klara vardagslivet för de som bara rör sig i närområdet. Dock finns det inte vardagsservice vid alla torg längre, och det är långt till matbutiker från vissa delar av programområdet.
- De lokala torgen är inte planerade för att leva upp till dagens kommersiella verklighet, små nischade affärer är inte vardagshandel. Extra svårt att utveckla de små torgen här .
- Det är en stor skillnad över dygnet kring Frölunda torg - vad kan man göra efter att affärerna stänger?
- Nära till mycket – men det skulle behövas mer liv på kvällen för att våga skippa bilen.
- Som utomstående i området är det lätt hänt att du känner dig anonym. Det finns mycket folk kring torget – men ingen närhet.
- Det finns en oro för att gå från Gånglåten till Frölundaskolan, där staden också har jobbat med trygghetsskapande åtgärder. I övrigt finns det uppsyn över skolvägar i området.
- Det finns ett behov av varierade mellanboenden för äldre – det är ingen homogen grupp utan har olika förutsättningar. Frölunda är också ett stort område med variation som lockar olika målgrupper av äldre, både de som vill ha nära till service och de som vill ha enkelt att ta sig in till stan. För utrikes födda pensionärer kommer det att finnas behov av nischade äldreboenden och vård med kompetens i andra språk.

Identitet

Detta tema handlar dels om stadsmiljöns karaktär i ett område och dels om människans identitet kopplad till området. Göteborg är de små stadsdelarnas stad. Kan den lokala identiteten samtidigt både stärkas och överbryggas, så att den ger plats för fler?

De viktigaste frågorna

- Ruddalen är viktigt för boende i området

- Frölunda uppskattas eftersom det är grönt och lugnt – förstärk sådana upplevelser även vid förtätning
- Boende i området har olika anledningar till att bo här:
  - Bott i Frölunda eller sydväst tidigare
  - Vill bo nära familj
  - Vill ha lugn
  - Några har ”hamnat” här (och ett par säger att de bott kvar längre än de tänkt eftersom de trivs)
- Skapa gemenskap för olika målgrupper i området, t ex genom offentliga platser.
  - Idag är Frölunda ett område där flera olika målgrupper lever sida vid sida
  - Det är ett brett mål som behöver uppfyllas genom bredare arbete utöver samhällsplaneringen och stadsdelsprogrammet

Öppna dialogtillfällen

- Väldigt många deltagare tog upp att Ruddalen är en viktig kvalitet i Frölunda och att grönområdena behöver bevaras. Slottsberget beskrevs också som ett fint område.
- Förslag om att utveckla Grimmereds industriområde med bostäder och affärs-verksamheter. Dåligt utnyttjad mark idag med stora p-platser och industrilokaler på värdefullt läge med närhet till grönområde mm.
- Förslag att en grönyta mellan Tvärflöjtsgatan och Slottsberget kan utvecklas. Idag är det bara sly och högt gräs där ingen håller till utom vildkatter
- En person tyckte att eftersom det är bra att bo i Frölunda så är det också bra att det byggs mer här.
- Önskemål om mer samverkan mellan politiker, tjänstepersoner inom olika förvaltningar, byggbolag och markägare.
- Förslag om att bygga nytt på/vid Reningsborg

Boende i nybyggda områden

Under de korta intervjuerna var det många som pratade positivt om varför de flyttade till området och Frölundas karaktär av grönt och lugnt:

- Vi kom tillbaka för att vi har bott här innan och kände till området.
- Vi blev positivt överraskade av Frölunda. Först tänkte vi att vi inte alls ville bo här men nu trivs vi jättebra! Det är rent och fräscht! Grönt. Väl underhållet. Nära att rasta de tre hundarna, och lugnt i området.
- Jag uppskattar grönskan. Försvinner den så försvinner Frölundas dragningskraft. Det är lugnare än man skulle kunna tro att bo här. Fräscht.
- Trivs väldigt bra. Vi flyttade hit för att kunna bo nära brodern i familjen, och för att bo lugnt och tryggt.
- Läget! Vagn direkt in till stan, och nära till havet.
- Vi trivs väldigt bra på Slottsberget. Väldigt lugnt och vackert, med mycket djur. Här bor mest före detta villaägare, pensionärer och människor med vuxna barn. Mycket intressant historia i området.
- Min släkt är härifrån och jag har bott relativt nära tidigare, i villa i Askim.
- Vackert landskap, och helt lugnt. Det ser nästan ut som skärgårdsmiljö med alla klipporna runt omkring.
- Bra att de blandar in hus och bostadsrätter i ett annars ganska grått område.
- Även om vårt område är fint är husen runt rätt tråkiga, de stjärnformade husen där vi kör in för att komma hit är väldigt mycket miljonprogram och bara stora och utan själ.
- Jag bor högst upp, så utsikten över Frölunda är jättefin. Det är fint att kunna ha lugnet här uppe, och samtidigt närheten till Frölunda torg. Jag har bott häromkring länge och det trivs jag med.
- Vi ville bo lugnare än Bergsjön när vi skulle få barn.
- Jag ville bo i Frölunda för att det är lägre kriminalitet här än i Lövgärdet där jag bodde innan.
- Miljön! Det finns parker nära, och vi har fina uteplatser och gårdar. Jag gillar Frölunda väldigt mycket över lag.
- Hyrorna är höga, men det är det värt för att bo så här fint!
- Jag separerade men ville bo kvar i västra Göteborg

- Det var slumpen som tog oss hit, men Frölunda var ett av flera områden som vi kunde tänka oss att bo i. Nu ska vi snart flytta till radhus, inte för att vi inte trivs här utan för att det är dags att ta nästa steg.
- Jag bodde i närheten och fick tips om de nybyggda husen. Då slog jag till på en bostadsrätt. Man blir ju inte yngre direkt.
- Vi hamnade här av en ren slump, det var här vi fick lägenhet. (Ca 30)
- Jag råkade få en lägenhet här, det var inget som jag direkt hade spanat in. (Ca 25)
- Jag bodde i hyresrätt alldeles i närheten (kommandobryggorna), men ville gärna flytta till något nyare.
- Ruddalen och naturen är viktig för mig.
- Vi ville bo västerut mot havet. Vi hade inte bott i Frölunda innan, men det kändes som ett okej område.
- Vi bodde på Flöjtgatan innan, och ville ha något större men fortfarande i samma område. Vi blev glatt överraskade att det finns alternativ till villa här i Frölunda (radhusen i Äppelträdgården).
- Detta var ett bra alternativ för den som vill bo hyfsat centralt men inte i lägenhet.
- Det kändes som ett bra ställe för barnen att växa upp. Själv bodde jag i centrala Göteborg som barn, men ville att mina barn skulle ha mer gräsmattor och trädgård att leka i.
- Det bästa är att ha trädgård och nära till skogen såhär nära stan. Det är väldigt bra stämning i området.
- Andra delar av Frölunda kan upplevas slitna.
- Området i stort är inte så bra. Det är stökigt, speciellt på helgerna. Men här uppe vid våra hus är det alltid lugnt.

Min stad

- Förtäta med Olivedalsliknande kvarter på parkeringarna vid Frölunda Torg.
- På parkering vid Musikvägens hållplats: Bygg bostäder istället för biltvätt! Finns plats att bygga 1-2 kvarter med innergårdar och lokaler i bottenvåningen.
- Bygg hus eller fler höghus i hela området kring Lösgommarna.

Förvaltningar och fastighetsägare

- Positiva aspekter är att Frölunda är som en liten stad i staden – allt finns. Full potential för hållbarhet och att leva ett lokalt vardagsliv. Många åker inte in till centrum på samma sätt som i andra delar av staden.
- Sporten skapar positiv identitet, t ex hockey som förknippas med Frölunda. Det är också nära till havet.
- Negativt är att det finns viss segregation i Frölunda och att det är skillnader mellan olika områden. Det finns också flera grupper av boende som inte tänker att de ska stanna kvar i området, både studenter som bor i andra och tredjehand och flyktingar som ser det som ett steg på vägen till något annat. Kring Frölunda torg är det lågt valdeltagande.
- Det finns också en risk att hela staden inte vill förtätas och att Frölunda ses som ett område som är bra som det är idag.
- Det finns variation nu – men finns variationen kvar i utbyggnaden?

Hälsa/säkerhet

Detta tema handlar både om förebyggande hälsa och att undvika trafikfaror och andra hälsofaror som till exempel buller och luftföroreningar. Det ingår i barnkonsekvensanalysen eftersom det är extra viktigt att vuxna tar ansvar för barns säkerhet.

De viktigaste frågorna

- Ruddalen är ett uppskattat motionsområde idag
- Skapa möjlighet till aktiviteter och utelek, inte bara grönska
- Diskussion om gång- och cykelvägar: att cyklister, fotgängare och hundar är i vägen för varandra
    - Se på tydligheten i utformningen av nya gång- och cykelvägar
- Trygghet och gatuliv kvällstid
- Säkerhet i tunnlarna under Västerleden – går det att utveckla vidare från dagens utformning?

- Buller
  - Idag upplevs det som bullrigt vid lederna med flera önskemål om bullerplank
  - Jobba med att minska buller i nybyggnation

Öppna dialogtillfällen

- Gör Ruddalen till naturskyddat område!
- Bevara Ruddalens grönområde! Viktigt för boende att ha nära naturen för motion o välmående mm
- Bevara hela Ruddalen. Både norr och väster om fotbollsplanerna
- Grönområdet på berget mellan Dragspelsgatorna o Järnbrott egnahemsområde är en värdefull lunga. Inte minst för hundägare o barn. Skogen är en naturlig o rolig lekplats för barnen.
- Det är inte så hög kvalitet på underlaget i motionsspåret – Skatås är mycket bättre.
- Barnen vågar inte gå genom Ruddalen till skolan p.g.a. dålig belysning, biltrafik på gångvägen från Gånglåten och Stjärnhusen. Barnen tar spårvagn idag.
- Stora problem med olaglig parkering på och runt Slottsbergsskolan
- På gångstigen i Positivparken kör många med mopeder – går det att begränsa med bommar?
- Buskörning i positivparken. Mopeder och även bilar.
- Många som går med hundar på cykelbanan vid gamla Järnbrottsskolan. Bilar kör också på gångbanan i samma område och cyklar kör för fort.
- Se över cykelbanor och märk ut olika trafikslag, folk går i cykelbanan (överallt)
- Otrygga gångar kvällstid vid grönområdet intill Marconi park
- Tips: hälsocykelturer, se ”cykla utan ålder” på Facebook. Jämför med Borås och Köpenhamn som cykelstad.
- Flera önskemål om bullerplank både vid Västerleden och Dag Hammarskjöldsleden
- Personer bor i tält i Grönområdet vid Välen – vad gör kommunen?

Boende i nybyggda områden

- En person tycker att kullen mellan Dragspelsgatan och det nybyggda området mittemot Positivgatan inte är lockande att gå i. Polisen har fått avhysa ”A-laget” därifrån sedan de eldat och det luktat.
- Mycket trafik kring Marconihallen är otryggt, det togs också upp under rubriken Vardagsliv

Min stad

- Övergångsstället vid Musikvägens hållplats borde ligga i linje med den nya gång- och cykelbanan!
- Ruddalen: Roligt och sportigt ställe där alla sporter kan utföras.
- Ruddalen: Förslag på hinderbanor i skogarna.

Förvaltningar och fastighetsägare

- Det är positivt med mycket grönt i området.
- Det är viktigt att tänka på hur attraktiva grönområdena är, inte bara hur mycket grönt som finns. Det kan finnas tillgänglighet till en park men inte genom. Går det att känna sig säker och trygg?
- Det är viktigt att det finns tillräckliga utrymmen för utelek för barnen, även mer naturlika områden och inte bara lekplatser eller innergårdar.
- Ruddalen är bra, men det ligger lite avsides och är inte alltid spontant. Det kan vara lite omständigt att ta sig dit från vissa håll i området.
- Det är lätt att tänka att det är lättcyklat i Frölunda så att det går att få motion genom att cykla, men det finns också avstånd och barriärer. Det finns bra cykelvägar men det är inte helt lätt att orientera sig utanför dem, det går att hamna på irrvägar.
- Västerleden är en barriär och tunnlarna under är inte inbjudande. De är smala och långa p.g.a. många filer på leden ovanpå. Ur aspekten trafiksäkerhet är det tryggt, men det kan upplevas otryggt på andra sätt. Det är svårt att se var man kommer upp efter tunnelns slut och vilka som finns där. Ibland kör folk med mopeder i tunneln och då är det inte ens trafiksäkert. Det har förekommit våld, rån och överfall genom att någon kör med bilar och blockerar utgångarna, och sedan rånar.

- Det finns missbrukare vid Tratten i Järnbrott. De sköter sig oftast bra, men det har kommit klagomål från boende på kvällen. Gruppen är homogen, vissa vill bara sköta sig medan andra är stökigare. Det är egentligen ett problem för hela staden – hur ska vi jobba med frågorna? Staden har jobbat med Frölunda torg som upplät lokal i samarbete med Pingstkyrkan. Det finns olika åsikter om de ska ha en egen plats eller inte, men de har flyttat runt och har blivit av med alla platser eftersom det byggts mycket.

Bilagor

Karta med kommentarer från dialog

Karta med kommentarer från Min Stad

Frölunda stadsdelsprogram

Kommentarer från dialogtillfällen 18 mars, 28 april & 18 maj

- Bra plats
- Behöver förbättras
- Målpunkt
- Mötesplats

Gör Ruddalen till naturskyddat område!

Bevara Ruddalens grönområde! Viktigt för boende att ha nära naturen för motion o välmående mm

Bra picknickplats i solen - ont om såna platser!

Bevara hela Ruddalen. Både norr och väster om fotbollsplanerna

Behov av hundrastgårdar – men ej på djurkyrkogården!

Ruddalen är det bästa med Frölunda.

Titta på bandy. Det finns en bandyklubb som vill ha tak.

Förbättra tillgänglighet till fornlämningar + skylta + anv forminnesröjning// faddrarna, samarbete stadsmuseet.

Det är inte så hög kvalitet på underlaget i motionsspåret – Skatås är mycket bättre.

Utveckla Grimmereds industriområde. Bygg bostäder. Närhet till grönområde mm. Dåligt utnyttjad mark idag med stora p-platser o industrilokaler på värdefullt läge. Kombinera bostäder o affärsverksamheter.

Bullerplank behövs

Asfalterad gångväg till dammen som blivit dålig senaste åren – svårt att komma fram med barnvagn.

Altplatsen skulle kunna vara mycket mysigare – jättesvårt att gå dit, omvägar.

Altplatsen är en jättefin plats. Althallen vänder en stängd, jätteful vägg mot platsen.

En parkering vid spårvagnshållplatsen som behövs. Bör bara rustas upp.

Den asfalterade gångvägen från Gånglåten till dammen är ej framkomlig med barnvagn eller för rörelsehindrade

Barnen vågar inte gå genom Ruddalen till skolan pga dålig belysning, biltrafik på gångvägen från Gånglåten och Stjärnhusen. Barnen tar spårvagn idag.

Förbättra gångvägar i Ruddalen, bättre belysning

Mataffär behövs i Grimmered, det är promenadavstånd från Gånglåten och Rud mm.

Kan utvecklas! Bara sly och högt gräs där ingen håller till utom vildkatter

Viktig mötesplats (grillplatsen) – en lunga, "Frölundas slottsskogen". Bästa pulkabacken i området, de andra är för nära en väg. Kan den höjas upp?

Viktigt med en mötesplats som Forum

Fiskaffär. Hämtar paket. Köper semlor.

Förbättra grillplatsen så den blir ännu bättre, det är lite undanskymt nu. Vad händer med lekplatsen?

Slottsberget är fint!

Kortare väg till Frölunda Torg från Slottsberget. Bättre gångstråk vid Slottsberget, behöver vara framkomligt med rollator

Se över cykelbanor och märk ut olika trafikslag, folk går i cykelbanan (överallt)

Många som går med hundar på cykelbanan vid "Järnbrottsskolan"

Bilar kör på gångbanan. Cyklar kör för fort

Stora problem med olaglig parkering på och runt Slottsbergsskolan

Man kan gå till allt! Vi har bott här längre än vi tänkte.

Förlängning av gatan mot Kulturhuset. Nu återvändsgata.

Otrygga gångar kvällstid

Lekplats

På gångstigen i Positivparken kör många med mopeder – går det att begränsa med bommar?

Tillgänglighet för personer med rullator mm.

Buskörning i positivparken. Mopeder och även bilar.

Biblioteket mötesplats

Mandolingatan 43-47. Finns bara HÅL och GROPAR OCH INGEN BRYR SIG OM DENNA GATA

Äldre husgrund vid gamla byvägen – skulle passa som stadsodling!

Det är alltid folk vid hållplatsen. Funkar bra nästan jämt, men inte så kul när det regnar.

Lugnare att handla vid Smycketorget än Frölunda Torg.

Bygg fler bostäder nära torget, det är nära till affärer och familj då.

Fler mötesplatser där både äldre o yngre möts – skulle kunna ha verksamhetslokal vid Frölunda Torg. Se t ex "Cykla utan ålder" på Facebook.

Grönområdet på berget mellan Dragspelsgatorna o Järnbrott egnahemsområde är en värdefull lunga. Inte minst för hundägare o barn. Skogen är en naturlig o rolig lekplats för barnen.

Bullerplank av glas behövs

Bullerplank behövs

Bygg nytt på/ vid Reningsborg

Personer bor i tält här – vad gör kommunen?

Förbättra cykelvägar till havet

Förbättra Särö-banan för cyklister

Gratis kläder vid Opaltorget, bra initiativ. Behövs på fler ställen.

Bra att bo i Frölunda – bra att det byggs mer här.

Barn & unga behöver fler mötesplatser, det räcker inte med det som finns i tex Tynnered.

Cykelstråk behöver förbättras, cykelbanor ej skyltade

Tips: hälsocykelturer, "cykla utan ålder", jämför med Borås och Köpenhamn som cykelstad.

Mer samverkan mellan politiker, tjänstemän, byggherrar, markägare, ekonomi & fastighetskontoret, behov.

Fler bostäder behövs. Billigare bostäder – inte dyra ombyggnader.

Frölunda stadsdelsprogram

Kommentarer om programområdet från http://minstad.goteborg.se/ - insamlat 2015-06-30

Orange markering = Vill bo här

Grön markering = Vill uppleva natur / vill sporta här

Blå markering = Vill gå / cykla / åka kollektivt /åka bil här

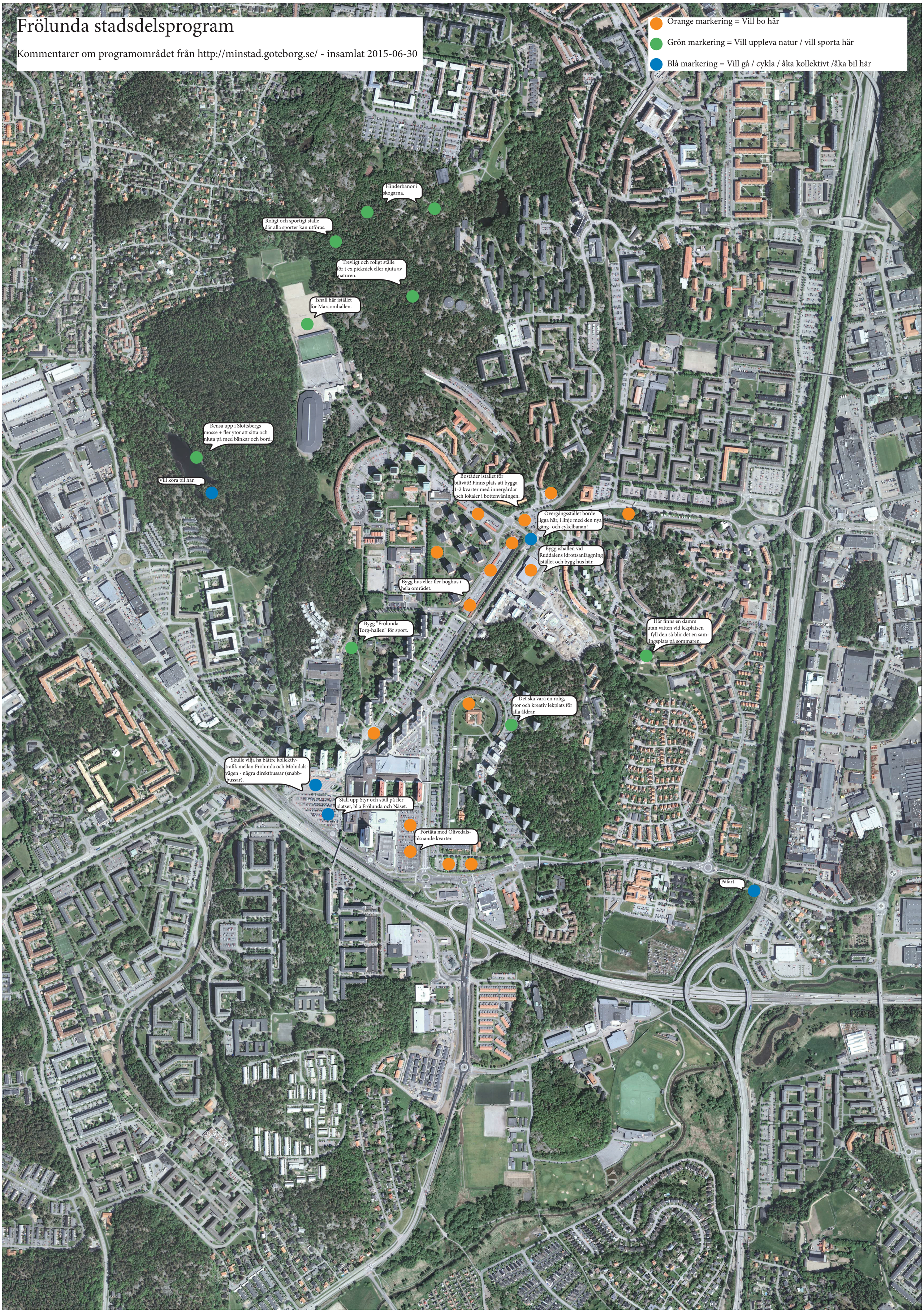

Barnkonsekvensanalys (BKA)

inom Stadsdelsprogram för Frölunda

Dnr 0623/14

Arkitekturpedagog/ Arkitekt: Mariella Petersson
Tel: +46(0)737266035
E-post: mariella@mparkitektbyra.se
Alla texter och fotografier är av författaren om inget annat anges.
Alla bilder ur Minecraft är renderade av Felix Gyllenstig Serrao.

Innehållsförteckning

Uppdrag och metod 4
Beskrivning av uppdraget *4*
Syfte med BKA *4*
Träffarnas upplägg *5*

Inventering 7
Sammanfattning *7*
Sammanhållen stad *8*
Samspel lek och lärande *8*
Vardagsliv *8*
Identitet *9*
Hälsa och säkerhet *9*

Vision 10
Sammanfattning *10*
Sammanhållen stad *11*
Samspel lek och lärande *12*
Vardagsliv *13*
Identitet *14*
Hälsa och säkerhet *15*

Reflektioner **16**

Uppdrag och metod

Beskrivning av uppdraget

I utvecklingen av Nytt planområde Frölunda har Göteborgs Stad Stadsbyggnadskontoret och Göteborgs Stad Kultur Barn och Unga initierat ett dialogprojekt om visioner för Frölundas framtid. Dialogarbetet utfördes av arkitekturpedagogen Mariella Petersson. En arkitekturpedagog är en arkitekt som både har intresse av och kunskaper i att förmedla vad arkitektur är, framförallt till barn och unga. Arkitekturpedagogens roll är att inspirera de unga att tolka och analysera sin närmiljö och ge dem verktyg att kunna förstå och delta i förändringsprocesser i samhället. Medverkade gjorde Elever i åk 7-8 på Frölundaskolan. Lärare på Frölundaskolan: Felix Gyllenstig Serrao och Johanna Gustafson.

Syfte med BKA

Social hållbarhet innebär att i största möjliga mån göra alla delaktiga i skapandet av framtiden, även barn och unga. När man formar långsiktiga mål måste barn och ungas rättigheter och behov tillgodoses. FNs barnkonvention och Agenda 21 prioriterar ett ökat deltagande och inflytande för barn och ungdomar i beslut som rör deras vardagsliv och framtid. Även Plan och bygglagen och Läroplan för förskolan och skolan betonar barn och ungas delaktighet och inflytande i planeringen. Det finns en rad metoder som har tagits fram för att göra barn och unge mer delaktiga i beslutprocesser som rör deras närmiljö. ”Barnkonsekvensanalyser ska göras för att utveckla barnperspektivet i samhällsbyggnadsprocessen och därmed förbättra beslutsunderlaget i olika planeringsskeden. Cirka tjugo procent av alla göteborgare är barn. I vissa stadsdelar är en tredjedel av invånarna under 18 år. Miljöer ska fungera för de människor som använder dem. Barn är användare av de flesta miljöer men har ingen eller endast en liten möjlighet att påverka utformningen. Barn och unga är också medborgare men har ingen rösträtt, de har heller inga lobbygrupper som för deras talan. De blir inte inbjudna till samrådsmöten, de tillfrågas inte heller som sakägare.”
Citat: *s8 BKA Barnkonsekvensanalys barn och unga i fokus 1.0 2011*

Träffarnas upplägg

Förberedelse

Arkitekturpedagogen Mariella Petersson träffar berörda lärare tillsammans med Lars Jonsson från Kulturförvaltningen och Sonja Pettersson från Stadsbyggnadskontoret och informerar om Stadsbyggnadskontorets arbete samt planerar upplägg och datum. Här diskuteras hur arbetet kan integreras i undervisningen? Arkitekturpedagogen träffar läraren Felix Gyllenstig Serrao för ytterligare ett planeringsmöte där upplägget bearbetas och anpassa efter den unika elevgruppen. Här beslutas att elevernas visionsarbete kommer ske i datorprogrammet Minecraft som är ett av valen under Elevens val dagarna 11-13/11. Läraren Felix Gyllenstig Serrao är förstelärare på Frölundaskolan och har lång erfarenhet av spel som pedagogiskt verktyg. Många elever är dator och spelintresserade och genom att gå deras intresse tillmötes kan vi fånga upp en grupp elever som många gånger är svår att nå. Datorspel är en naturlig och viktig del av dagens ungdomskultur. Under elevens val dagarna kan eleverna välja om de vill arbeta mer eller mindre självständigt i Minecraft och om någon elev vill beskriva sina idéer om framtidens Frölunda på något annat sätt fanns den möjligheten också.

Uppstart och inventering

Den 11/11 kl.9 träffar eleverna och pedagogerna arkitekturpedagogen. Eleverna får veta vad som kommer hända under projektet, vilka faser projektet har, varför projektet genomförs och vad det kommer att resultera i.

Här är det viktigt att vara tydlig med att det kommer ta lång tid och att det finns flera olika referensgrupper. En virtuell inventering i området genomförs där eleverna får markera ut sina bostäder och diskutera hur de tar sig till och från skolan och till och från olika aktiviteter. Det skapar en orientering på kartan och i området och eleverna delar erfarenheter med varandra.

Inventering och mattövning

Under den resterande förmiddagen den 11/11 delas eleverna in i fem grupper och prövar att använda matrismattan. Eleverna blir introducerade till begreppen Sammanhållen stad, Samspel, lek och lärande, Vardagsliv, Identitet och Hälsa och säkerhet. Under eftermiddagen får varje grupp ett tema att diskutera, analysera och utveckla idéer från.

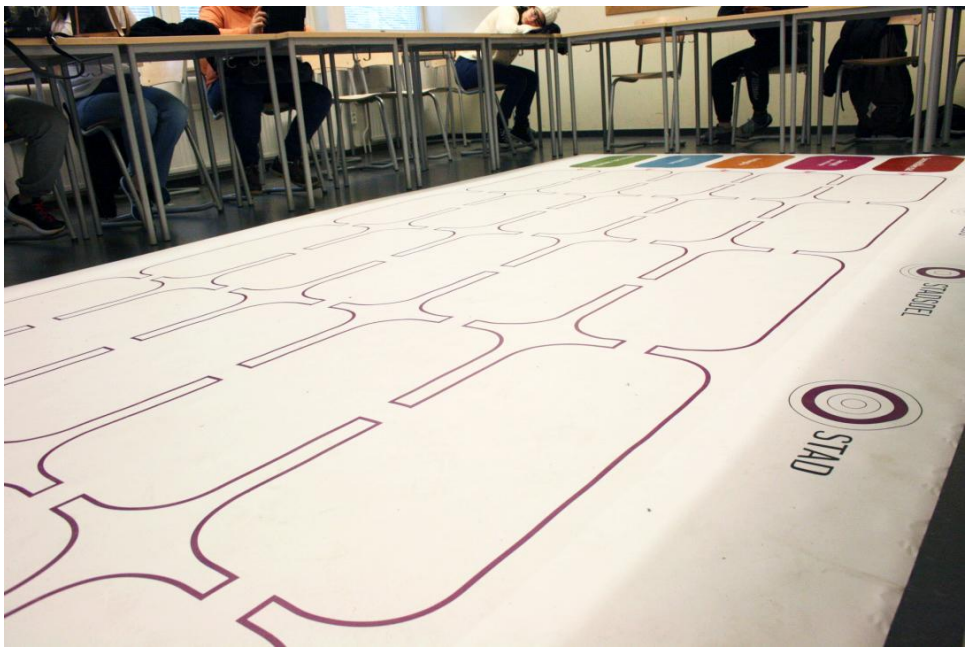

Visionsarbete 12-13/11
Under två dagar arbetar eleverna kollektivt i fem grupper med sina visioner för framtidens Frölunda utifrån begreppen Sammanhållen stad, Samspel, lek och lärande, Vardagsliv, Identitet och Hälsa och säkerhet.

Sammanställning
Som en del i sina förberedelser för presentationerna sammanställer eleverna sina arbeten och svara på frågorna:
Vad har vi byggt? Varför tycker vi det är viktigt? Vad är speciellt i byggnaderna? Var ska de olika byggnationerna ligga i Frölunda? Vad mer skulle du vilja bygga?
Under presentationen närvara en journalist och en fotograf från Direktpress som också ställer några frågor.

Utställning och återkoppling
Eleverna besöker stadsbyggnadskontoret i Göteborg och visar upp sitt arbete, presenterar och får återkoppling.

Inventering

Sammanfattning
Eleverna delas in i fem grupper och varje grupp får ett tema att diskutera och analysera. För att tydliggöra de olika begreppen har arkitekturpedagogen brutit ned dem i flera frågor om dagens och framtidens Frölunda.
Eleverna på Frölundaskolan använder spårvagnen som primärt transportmedel till skolan, de är nöjda med hur det fungerar. De skulle önska sig bättre väderskydd och belysning vid hållplatserna gärna i kombination bullerskydd. Fritiden spenderar de på Frölunda torg, i biblioteket och Positivparken, det är viktigt med gratis aktiviteter. De tycker det är nödvändigt med bra belysning för ökad trygghet och omhändertagna grönområden att vistas i. Eleverna är positivt inställda till högre bebyggelse gärna med blandade funktioner. De efterfrågar hus med hög arkitektonisk kvalitet med ett fantasifullt och varierande uttryck. *”Vi vill att framtidens Frölunda ska vara ett trevligt ställe med coola byggnader.”*

Sammanhållen stad

Frölunda idag: Är det enkelt att ta sig till och från Frölunda som barn eller ungdom? Hur gör man? Finns det platser i Frölunda dit barn och unga inte kan komma? Är alla välkomna i Frölunda? Varför? Finns det mångfald och jämställdhet i Frölunda? I så fall hur? Finns det några mentala och fysiska barriärer i, till och från Frölunda idag?

Det är enkelt att ta sig till Frölunda men det finns också mycket biltrafik som kan orsaka olyckor. Vi känner att Frölunda är till för alla, om man inte bor här kan man komma hit och shoppa.

Framtidens Frölunda: Hur kan man stärka mångfalden och jämlikheten i Frölunda? Hur kan samband och kopplingar stärkas i, till och från Frölunda? Hur kan man undvika mentala och fysiska barriärer i till och från Frölunda?

Vi tycker att man kan bygga fler bostäder som passar alla grupper i samhället. Man kan bygga studentlägenheter, för det finns inte så många studenter här, så kan man locka fler att börja studera. Det vore bra med fler lägenheter också och gärna något speciellt som Liseberg. Det är bra om man inte byggde likadana hus hela tiden.

Samspel lek och lärande

Frölunda idag: Var i Frölunda är det bäst att hänga efter skolan? Kostar det pengar? Känner alla sig trygga där? Varför? Var i Frölunda är det bäst att leka? Kostar det pengar? Känner alla sig trygga där? Varför? Vad finns det för aktiviteter efter skolan i Frölunda? Kostar det pengar?

Vi hänger mycket i Positivparken ”Parkourparken” där kan man träffa sina vänner och det är gratis. Biblioteket och Frölunda torg är bra ställen att vara på, där känner man sig trygg.

Framtidens Frölunda: Hur kan en plats utformas så att jämställda och jämlika förutsättningar skapas? Hur ska framtidens platser för samspel, möten, lek, lärande, kultur och idrott se ut? Var i Frölunda ska de ligga?

Vi tycker de ska ligga på en allmänplats nära Frölunda torg för det är lätt att ta sig dit. Man ska känna sig trygg och trivas där.

Vardagsliv

Frölunda idag: Är det vanligt att barn och unga kan ta sig till affären, apoteket, vårdcentralen eller mataffären utan sällskap av en vuxen? Varför? Är det vanligt att barn och unga kan ta sig till parker, havet, skogen eller lekplatser utan vuxnas sällskap? Varför?

Ja, det är vanligt eftersom allt ligger så nära. Det är lätt att komma fram utan att stöta på bilar i Frölunda. Ingen cyklar till havet, det är jobbigt.

Framtidens Frölunda: Barn och unga spenderar stora delar av sitt vardagsliv i förskole- och skolmiljöer, vilka kvaliteter behöver dessa miljöer ha? Hur transporterar sig framtidens barn och unga i Frölunda?

Det behövs fler lyktstolpar för att det blir mörkt på morgon och eftermiddagar om vintern. Vi tycker att framtidens barn och unga i Frölunda ska fortsätta att transportera sig med spårvagn och buss. Men det skulle vara bättre om det fanns spårvagnar och bussar som gick direkt till vissa skolor så att man inte kommer försent.

Det måste finnas mycket träd och öppna platser och inte för många hus och bilvägar för då blir det trafik och det blir även svårare för barn att ta sig till skolan. Det är även viktigt att det finns träd och buskar, det måste vara bra natur.

Identitet

Frölunda idag: Hur skulle ni beskriva dagens Frölunda för någon som aldrig varit där? Vad har området för karaktär?

Positivt: Frölunda har ett centrum med många affärer (Frölunda torg). Det går många bussar och spårvagnar som leder till flera olika områden. Det finns fritidsgårdar och ungdomshus. I Frölunda bor det mycket folk.

Negativt: Massa skottlossningar det vill säga dålig identitet.

Framtidens Frölunda: Hur vill ni att Frölunda beskrivs i framtiden? Hur kommer en turist uppleva framtidens Frölunda? Vad har området för karaktär?

Vi vill att framtidens Frölunda ska vara ett trevligt ställe med coola byggnader. Man ska se det som ett fint ställe att shoppa på och man ska kunna fota coola höghus och saker. Det ska finnas mer lampor, bra restauranger att gå till och varför inte ett Liseberg som gör att det är roligt att besöka Frölunda.

Hälsa och säkerhet

Frölunda idag: Var finns det bullriga miljöer i Frölunda? Finns det barn och unga i närheten? Var tror ni det finns mycket luftföroreningar i Frölunda? Finns det barn och unga i närheten? Barn med tillgång till en varierad skolgård har bra förutsättningar att utvecklas psykiskt, fysiskt och socialt, hur ser gårdarna ut i Frölunda idag?

Det är bullrigt vid hållplatserna som barn använder när de åker till och från skolan och förskolan. Bussarna från Frölunda torg är smutsiga.

Framtidens Frölunda: Barn är mer känsliga för buller och luftföroreningar en vuxna, hur vill du/ni att det ser ut i framtidens Frölunda? Barn med tillgång till en varierad skolgård har bra förutsättningar att utvecklas psykiskt, fysiskt och socialt, hur vill du/ni att det ser ut i framtidens Frölunda?

Vi vill att det finns mer:

Spelsaker

Hus, bostäder

Skolor och skolgårdar

Kameror och nattpatruller så man känner sig säker.

Vision

Sammanfattning

Eleverna är fortsatt indelade i fem grupper efter teman. De utvecklar sina idéer tillsammans genom diskussioner, skisser, modellerande i Minecraft och texter. Elevernas förkunskaper i datorprogrammet varierar och de tar hjälp av varandra för att genomföra sina förslag. Gemensamt för gruppernas är att det är viktigt med bra kollektivtrafik, det skapar ett tryggt och säkert Frölunda där eleverna har stora möjligheter att röra sig i till och från stadsdelen och till havet. De ser ett behov av bra belysning för att skapa trygghet i området och det finns en utvecklingspotential att använda belysning som identitetsfrämjare genom belysning av fasader lekredskap och konstnärlig utsmyckning. I elevernas vision är Frölunda en plats för alla och det kräver en stor variation av boendeformer genom pris, storlek och funktion. Många av grupperna lyfter vikten av studentbostäder i området och även kollektivboende. De vill gärna blanda funktioner i samma hus för att skapa roliga och spännande byggnader. De efterfrågar både ny och modern arkitektur och tillbyggnader. Flera av grupperna lyfter också vikten av att rusta upp viktiga funktioner för barn och unga i Frölunda. Många av eleverna vill kunna bada, men badhuset i kulturhuset i Frölunda är slitet. För att möta framtida barn och ungas behov behöver det åtgärdas. Eleverna tycker att biblioteket i Frölunda kulturhus är väldigt viktigt och ser gärna en framtid där verksamheten utvecklas.

Sammanhållen stad

Elever: Sara, Ahmed, Yasmine, Lawan och Anastasiya

Gruppen vill skapa ett Frölunda där många människor möts och alla är välkomna. De har fokuserat på att bygga fler bostäder för alla grupper i samhället. De har byggt tre olika höghus med de gemensamma nämnarna stora glaspartier, färg och belysning som förstärker byggnadernas uttryck på natten. Alla byggnaderna innehåller bostäder och studentbostäder. Den högsta av byggnaderna har en fin restaurang i toppen med utskjutande balkonger där sällskap kan sitta och äta. De har också gjort en pool där man kan bada och titta ut över Frölunda.

Samspel lek och lärande

Elever: Raphael, Matilda, Kajsa, Suleyman, Elif och Philip

Gruppen har valt att fokusera på gratis och billiga aktiviteter för barn och unga i framtidens Frölunda. De har också sett en brist på billigt boende för studenter som de valt att lösa med ett kollektivboende som bör ligga nära spårvagnshållplatsen. De har byggt en färgglad klättervägg som bör ligga nära Frölunda kulturhus. Där kan man klättra om dagarna och när solen går ned och den blir belyst fungerar klätterväggen som konstnärlig utsmyckning. Gruppen har också byggt ett stall där barn och unga kan prova på ridning gratis. ”Det ger fattiga barn möjlighet att prova på ridning och en närhet till naturen.” De har byggt en fotbollsplan för spontanidrott och en spelhall som skulle kunna bli en del av biblioteket i Frölunda.

Vardagsliv

Elever: Takkla, Kelvin och Hussein

Gruppen har fokuserat på funktioner som underlättar livet i framtidens Frölunda. De vill att man arbetar aktivt med belysningen i stadsdelen och sin vision skapar de lysande asfalt och belysning av träd och vegetation. De skapar genomtänkta grönområden för rekreation och parkeringshus ”så att bilarna tar mindre plats”. De bygger ett nytt badhus i Frölunda då badhuset som ligger i Kulturhuset inte är tillräckligt fräscht och stort. De skapar ett bibliotek till där man kan träffa vänner och plugga.

Identitet

Elever: Alev, Josef, Haitham, Chana och Nadwa

Den här gruppen vill skapa en blandad bebyggelse med flera höga karaktärsskapande byggnader och lägre villor som får människor att vilja flytta till och besöka Frölunda. De förordar en blandad verksamhet med hotell, flyktingboende, lägenheter och villor. Det är viktigt för gruppen att husen är moderna och bidrar till Frölundas framtida identitet.

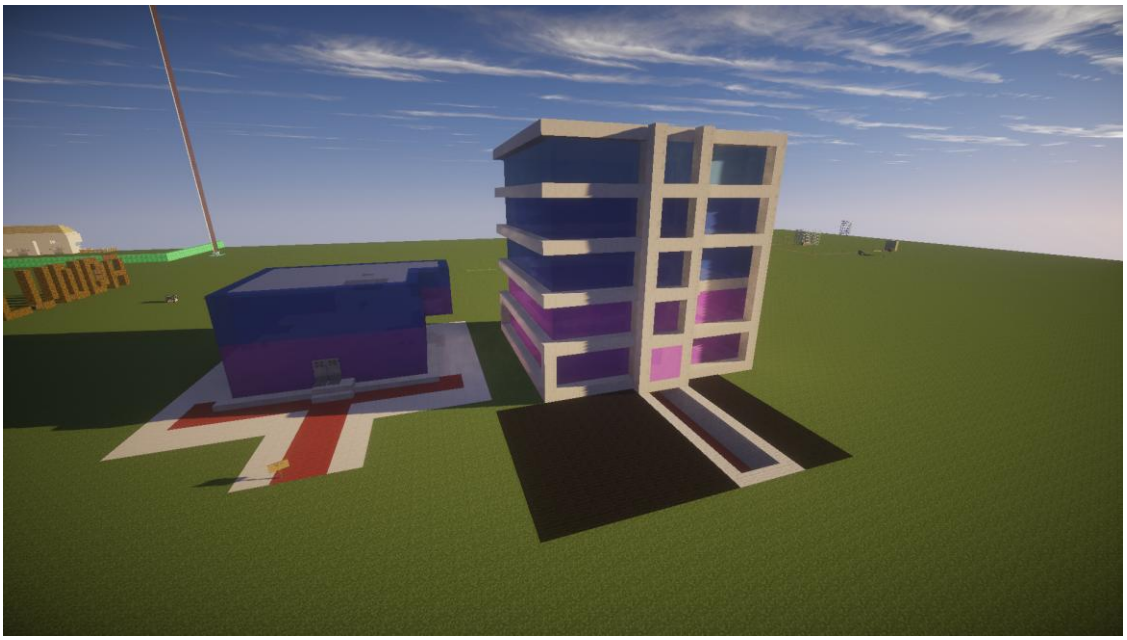

Hälsa och säkerhet

Alexander, Garen, Reza och Hoang

Eleverna i gruppen fokuserar på bra kollektivtrafik där man kan vänta på vagnen under regnskydd. En bra vårdcentral som genom sin gestaltning kommunicerar trygghet till sina besökare. Eleverna skapade ett golv i lekfulla mönster som skulle lugna barnen. De byggde en modern lekplats där det finns fruktträd och man kan odla. Det finns en stor trädkoja man kan leka i. De har också byggt ett museum med konst som man kan besöka gratis.

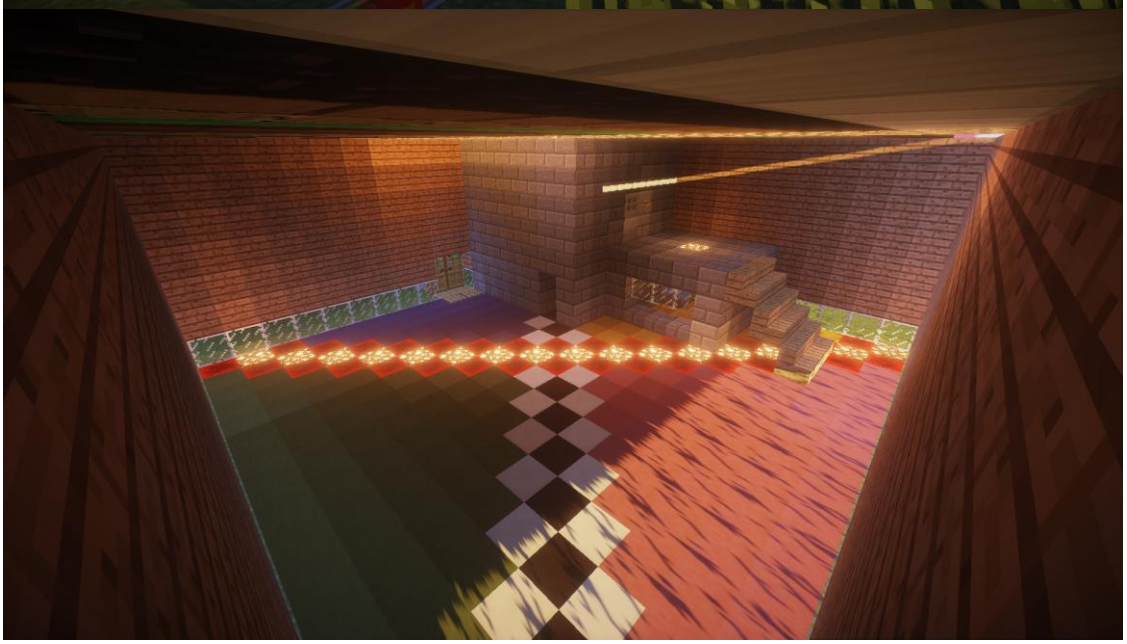

Reflektioner

Projektet har varit upplagt runt elevens val dagarna 11-13/11 2015. Det har varit väldigt bra att eleverna har fått fokusera helhjärtat på projektet under flera dagar men det har också inneburit att det har blivit en väldigt intensiv tid för eleverna. Matrismattan var ett moment som flera elever upplevde som svår och långt ifrån vad de är vana vid. De blev introducerade till många nya begrepp som, fysisk och mental barriär, buller, sammanhållen stad mm. Men mattan gav oss en bra grund att arbeta vidare på.
Vi valde att arbeta i mediet Minecraft det innebar att vi nådde elever som inte brukar delta i dialogprojekt. Flera av eleverna var ovana vid att formulera sina åsikter i tal och skrift men de hade stor erfarenhet av datorprogrammet. Projektet gav dessa elever möjlighet att bygga sina modeller och tillsammans med sina gruppmedlemmar formulera och ge röst åt sina åsikter.
De elever som var nybörjar i programmet kunde välja att dela dator med någon i gruppen med mer erfarenhet eller så kunde de skissa eller skriva om sina visioner för framtidens Frölunda.
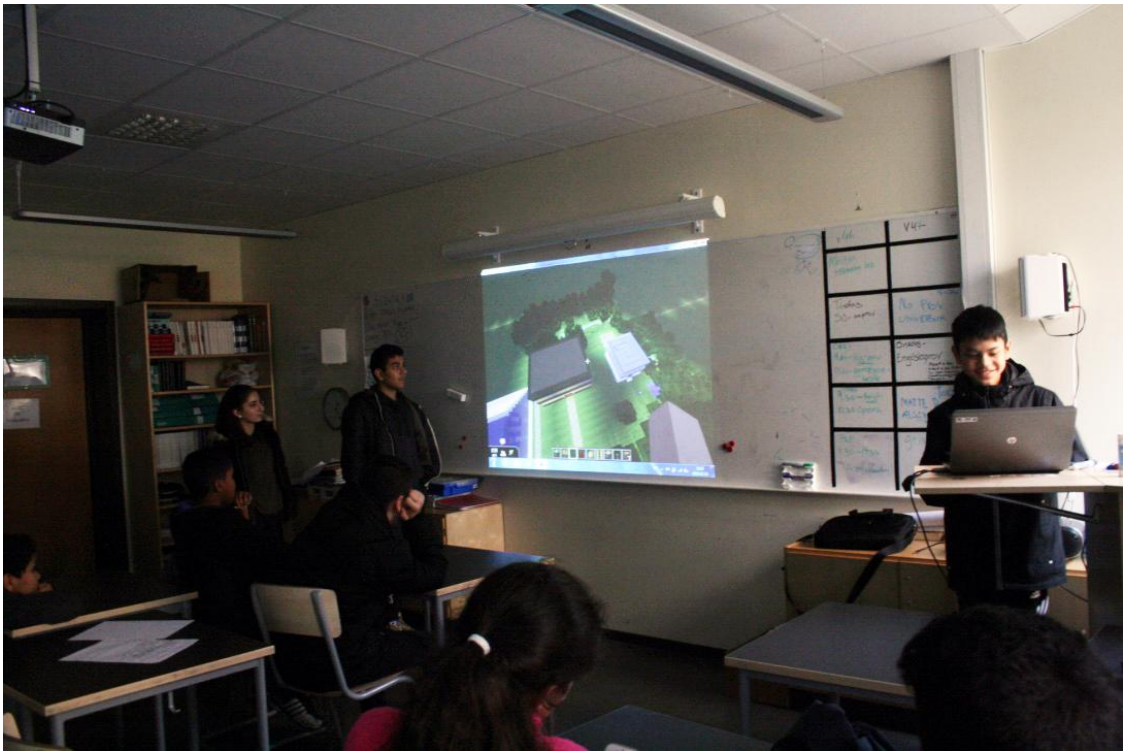
Rapporten beskriver processen med dialogarbetet och varje del sammanställs i sammanfattningar, arkitekturpedagogen har lämnat till läsaren att dra slutsatser om hur elevernas tankar, åsikter och visioner kan implementeras i det fortsatta arbetet med Frölundas stadsdelsprogram.